

Salines continentals

Salines continentals naturals

Els ambients evaporítics també poden trobar-se en zones no costaneres i no relacionades amb l'aigua marina, són les *salines continentals* o *terrestres*. En aquests sistemes, les salmorres procedeixen de fonts, rius o llacs. Les aigües han circulat per formacions geològiques evaporítiques (amb dipòsits de sal gemma) i s'han enriquit, per lixiviació, en sals dissoltes. Segons l'ús que es faci d'aquestes salmorres i la manera com afloren a la superfície, es distingeixen:

- salines continentals naturals
- salines continentals artificials.

Les *salines continentals naturals* són ambients deposicionals en els quals la precipitació dels guixos i de les sals es produeix de manera natural, i únicament està condicionada per la geomorfologia, l'entrada de salmorres i la climatologia. La precipitació, igual que en el cas de les salines marines naturals, pot ser *intersticial* o *subaquàtica*.

A la península Ibèrica, hi ha diverses zones endorreiques amb llacs, molts dels quals presenten actualment sedimentació evaporítica, i s'han desenvolupat a costa d'unes condicions morfològiques i climàtiques favorables. Les llacunes de més importància es troben a les zones de l'Ebre (per exemple, les llacunes del Pito, en la Foto A, o les del Piñol, als Monegros) i de la Manxa, i solen ser de dimensions reduïdes (entorn del quilòmetre de diàmetre). La làmina d'aigua superficial sempre és molt efímera i inestable, generalment de caràcter estacional, de manera que la precipitació acostuma a ser intersticial durant l'estació seca.

Igual que a les salines terrestres artificials, les salmorres procedeixen de la dissolució parcial d'un substrat geològic ric en evaporites, encara que, en aquest cas, l'entrada de l'aigua salina a les llacunes no la força l'home (pous i bombaments), sinó que es fa de manera natural (fonts, aportacions d'aigua superficials i subterrànies). Altres exemples de salines continentals naturals es troben en l'altiplà andí (la Foto B mostra una visió general del salobrar de Surire, al nord de Xile).

Les condicions requerides per a la formació i persistència d'un *llac salí* són les següents:

1. que la cubeta sigui tancada, sense pèrdues d'aigua;
2. que l'evaporació excedeixi quantitativament l'entrada d'aigua, i
3. que l'entrada d'aigua sigui suficient per mantenir-ne una massa estable.

Foto A: Les salines terrestres naturals de la zona de l'Ebre i dels Monegros: llacuna del Pito (Foto de J. J. Pueyo).

Foto B: Les salines terrestres naturals: el salobrar de Surire (altiplà, Xile; Foto de J. J. Pueyo).

Si la tercera condició no es compleix i se segueix, així, la norma general en els sistemes terrestres de la península Ibèrica i de l'altiplà andí (les aigües es dessequen estacionalment en la temporada seca), els llacs salins no són permanents, sinó efímers, i es defineixen com a *platges, saladers, llacs salins secs* (tolles efímeres inestables).

Es pot consultar a Pueyo (1991), una síntesi dels ambients salins naturals d'Espanya. En la Fig. 1, es resumeixen conjuntament diversos casos de salines naturals marines i continentals.

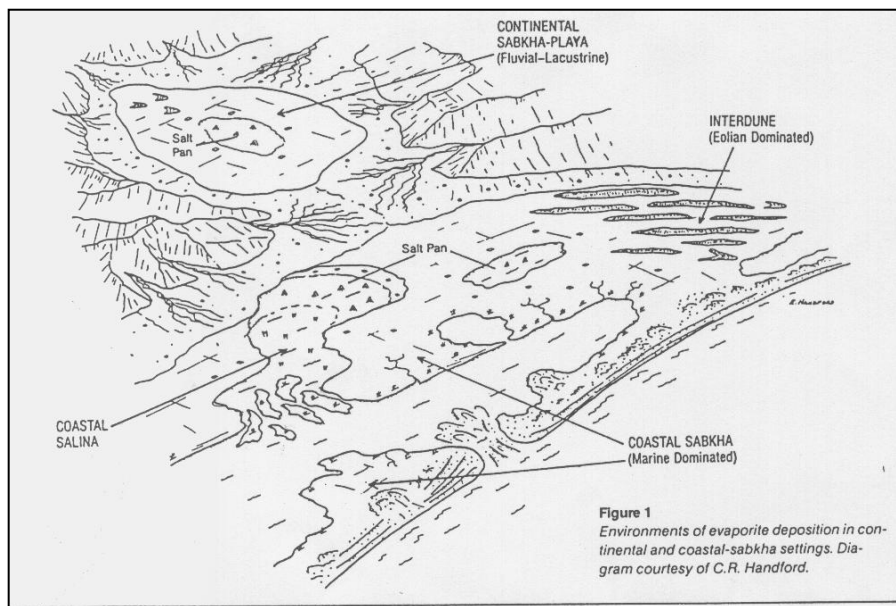

Fig. 1: Diversos tipus de salines naturals: terrestres i marítimes (Kendall, 1984).